

Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Wallin
 Härad: Ingelstad Adress: Vallby
 Socken: Smedstorp. Berättat av: Målarm. Frans Lindberg.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1857 i Smedstorp.

- Kyrkan helgad åt Maria. 1.
 Bly från kyrktaket som botemedel. Besvärjelserform. 2.
 Bitar av Bingska monumentet som botemedel. 3.
 Anders Bings monument. Historia och sägen. 4, 5.
 När Anders Bings gravkor revs. 6.
 " " " skänktes till socknen 1780. 7.
 Dödsfall vid kyrkbygget. 8.
 Anna Bing sjöng mannen fri från fångenskapen. 9.
 Kloster i Smedstorp. 10.
 En underjordisk gång mellan slottet och kyrkan. 11.
 Den underjordiska gången och klosterfolket. 12.
 Pestilentiaronen och munkarna i Smedstorp. 13.
 Kapellet och gravplatsen vid Tunbyholm. 14.
 Kapellet vid Tunbyholm. 15.
 " " " och gravkoret i Smedstorps kyrka. 16.
 Meck till Smedstorp och lokatten. 17.
 Fyslingarna på Smedstorps slott. 18.
 Spöckerier på Petersborg. 19.
 Den Bingska skatiten i Tunbyholmsjön. 20.
 Patron Erhardt på Tunbyholm och lönnbrännarna. 21.- 22.
 Sägen om stensättningen på Gårdlösa n.r 2. 23, 24.
 Alnabjer och skattsökandet. 25-26.
 Gras kulle och sagan därom. 27.
 Fångabloss och nedgrävda skatter. 28.
 Lukas harvar. 29.
 Noe jagar på Listarumsåsen. 30.
~~Kyrkogrimen i Ö. Nöbbelöv. Äventyr. 31.~~
 Kyrkogrimen i Ö. Nöbbelöv. Äventyr. 31.

ACC. N:R M. 13134 : 1.

Landskap: Skåne
Härad: Jungelstad
Socken: Smedstorp
Uppteckningsår: 1940
Upptecknat av: Geert Wallin
Adress: Valby
Berättat av: Målar. Frans Lindberg
Född år: 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkan helgad åt Maria.

Smedstorps kyrka är helgad åt jungfru Maria. Kyrkan heter ^Maria.

/Jfr. berättarens meddelande om bönen till ^Maria vid tagandet av malm och marmor/

ACC. NR. M. 13134:2.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Leif Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Smedstorp Berättat av: Mälarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bly från kyrktaket som botemedel. Besvärjelseformel.

Det var blytak på Smedstorps gamla kyrka. De tog av blyet, för att använda det som botemedel mot sjukdom. Det skulle tagas en torsdagsnatt. På förhand hade man ordnat med stège. Man skulle vara tyst. Men när man tog blyet, skulle man bedja:

"Mária får jag ta lite bly för att bota det och det". Det skulle vara en mycket ödmjuk bön.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Fingelstad Adress: Välby
Socken: Smedstorp Berättat av: Malorm Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1854 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bitar av Bingska marmorfigurerna som botemedel.

De tog inte bara bly från blytaket utan också bitar av marmor på Bingska monumentet i kyrkan. De slog t.o.m. fingrar av figurerna. Därför blev monumentet till slut illa tilltygat. När de tog marmor, skulle de bedja om lov, för det var ju tillbörligt för att inte oroa dem, som voro ägare, t.ex. bilderna. De skulle blivit förtörnade, om man tagit utan vidare. Svar fick man inte. Det ansågs vara nog med bönen.

Det var folk från församlingen, som gjorde det. De kom inte från andra församlingar. Horn och kanter avsmackades. Hela fingrar voro borta. Man slog av marmor med järnverktyg. I min barndom sade de, att det varit mycket vanligt förr. Marmor skulle hjälpa mot alla sjukdomar. Det skulle tagas en torsdagsnatt kl. 12.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
 Härad: Ingelstad Adress: Wallby
 Socken: Smedstorp Berättat av: Målarin. Frans Lindberg
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVAnders Bings monument. Sögen och historia.

De påstod / nämnden och kyrkovärden Ola Jeppsson bl.a./, att kung Jakob i England hade skänkt monumentet till minne efter Anders Bing. Innan Jakob blev kung i England 1603, var han år 1589 på besök på Varberg. Befälningarna i Varberg, Anders Bing, var just då död, så att han var med på gravölet. Då författade han den latinska skrift, som sedan inhöggs och står på sockeln till monumentet.

Figurerna, vilka dels äro av marmor och dels av alabaster, blevo beställda av Anders Bings fru i Italien efter mannens död. Så gick det så, att när de kom seglande med den i Kattegatt, så blev fartyget skadat och Bings bild blev sönderslagen. och fru Bings bild reparerad. Men de kom land med dem i alla fall. De mindre figurerna hade stått sig bättre. Så kom de till Smedstorp. Hans bild kunde inte sättas upp, ty bara huvudet och bröstet hade begått sig. Så införskrev fru Anna Bing ett marmorblock från Italien och lät en svensk bildhuggare göra en bild av Anders Bing efter den sönderslagna bilden. Men den marmorn var ljusare än den marmor, som hennes bild var av. Den nya bilden blev inte på något sätt så konstnärlig som den ursprungliga.

ACC. NR. M. 13134:5.
Landskap: Skåne Upptecknat av: bert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Välby
Socken: Smedstorp Berättat av: Mälarn. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så skar de på den gamla bilden av resterna av bålen och satte huvudet mellan de båda uppsatta bilderna. Detta huvud stod där ända tills monumentet restaurerades i början på 1930-talet. Då uppsattes huvudet på en träställning uppe i koret.

Också hennes bild var skadad, ty man kan se, var nyare marmorstycken blivit insatta av annan färg.

/Jfr. Otterstedts utredn. i "Från gotik till renaissance."/

Skriv endast på denna sida!

M. 13134:6.

ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Walli
 Härad: Ingelstad Adress: Wallby
 Socken: Smedstorp Berättat av: Målam Frans Lindberg 6
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När Anders Bings gravkor revs.

Anders Bings gravkor revs 1843. Det skänktes av Montan till församlingen mot villkor, att församlingen skulle underhålla det. Men de rev ner det. När de rev ner det, hände en dödsolycka. En gammal man berättade för mig, att sedermera riksdagsmannen Ota Månsson var uppe på taket. Då lossnade en sten och föll ner i huvudet på kyrkovärden Bengt Henriksson i Tjustorp, så att denne dog.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134:7.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Wallin
Härad: Ingelstorp Adress: Valby
Socken: Smedstorp Berättat av: Mälarm. Frans Sundberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Bingska gravkoret skänkes 1780 till kyrkan.

Hovintendenten och lagmannen Joh. Peter Monthan, som var ägare till Smedstorp slott, skänkte år 1780 det Bingska gravkoret till kyrkan mot skyldighet för kyrkan att underhålla det.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13134:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Gert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Imedstorp Berättat av: Mälarn. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Imedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Dödsfall vid kyrkbygget.

När vid kyrkans ombyggnad de rev ner begravningen till den gamla kyrkan, fick
dödades kyrkovärden i Tjustorp. Han fick en nedrasande sten i huvudet, så att
huvudet krossades.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:9.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Wulf Walin
Härad: Ingelstad Adress: Välby
Socken: Lmedstorp Berättat av: Målarin. Frans Lundberg 9.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1859 i Lmedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Anna Bing sjöng mannen fri från fångenkap.

Anders Bings hustru hette Anna. Han hade blivit tillfångatagen i Polen under ett krig. Hon var en duktig sängerska, och när hon fick reda på mannans fångenkap, reste hon till Polen och sjöng för kungen av Polen. Och hon sjöng så härligt, att kungen sa, att hon fick bedja om vad hon ville. Då begärde hon en viss fånge lös, och det skulle vara Anders Bing. Och ~~han~~ han blev också fri då.

Skriv endast på denna sida!

M. 13134:10.

ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Wallin
Härad: Engelstad Adress: Valley
Socken: Smedstorp Berättat av: Melarm. Frans San Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kloster i Smedstorp.

En gammal legend säger, att vid Smedstorps slott var förr ett nunnekloster. Jag hörde i min barndom, att det bott nunnor vid slottet. Det var gamla människor, som så det, och de hade hört det av sina förfäder.

Men känt var, att det var ett munkkloster vid kyrkan. Kanake har det så också funnits ett nunnekloster vid gården.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134: 11.

Landskap: Skåne
Härad: Ingelstad
Socken: Smedstorps
Uppteckningsår: 1940
Upptecknat av: Herr Lovet Wallin
Adress: Välby
Berättat av: Målaren, Frans Lindberg
Född år 1857 i Smedstorps

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

En underjordisk gång mellan Smedstorps slott och kyrka.

En underjordisk gång skall fordom ha gått mellan Smedstorps slott och kyrkan. Resterna av gången ser man i den södra delen av slottskällaren. Där syns märken efter murningen. För några år sedan sökte man rensa upp den. Men man kom till ett ställe, där gången var igenrasad, och så kunde man inte fortsätta längre.

ACC. N:R. M. 13134:12.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Välby
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarn. Frans. Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Den underjordiska gången och klosterinvånarna.

Gången skulle ha varit gång mellan de båda klostren. Genom den skulle kärlekshandel ha förmedlats mellan munkar och nunnor.

När man vintertid går över vägen där och marken är hårdfrusen, märker man, var gången gått. Stampar man i marken, låter det ihåligt.

Jälv tror jag, att gången varit en utflyktsgång för slottsfolket, om gården blivit belägrad.

Har munkklostret legat i närheten av kyrkan, har väl gången från gården utmynnat i ~~den~~ detta kloster och inte i själva kyrkan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134: 13.
Landskap: Skåne Upptecknat av: burt Wallu-
Härad: Ingelstad Adress: Välby
Socken: Smedstorp Berättat av: Mälarm Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1870 i Smedstorp
1854

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

"Pestilentiaroten" och munkarna i Smedstorp.

En växt, "pestilentiarot", skall ha införts av munkar från Tyskland och planterad i Smedstorp i munkarnas trädgård. Men något munckloster fanns inte närmare än i Tomarp.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:14.
Landskap: Skåne Upptecknat av: G. Burk, Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Wallby
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarin. Frans Sundberg
Uppteckningsår: 1940 Född år: 1852 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Kapellet och gravplatsen vid Tunbyholm.

Troligen har ett kapell ^{med begravningsplats} funnits ett stycke sydväst om Tunbyholms slott under medeltiden. En kulle med överväxta byggnadsrester finnes ännu där, och vid plöjning kommo delar av människoben och kranier i dagen. När detta rapporterades till dåvarande ägaren patron G. Carlsen d.ä., förbjöd han all vidare plöjning närmast kullen. Han ville inte, att de dödas frid skulle störas.

/ Patron Gustaf Carlsen på Åromvall inköpte Tunbyholm 1861 och dog 1888 och var då ännu ägare av gården./

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134: 15.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Curt Wallin
Härad: Engelstad Adress: Valby
Socken: Smedstorps Berättat av: Malarm Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorps

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Kapellet vid Tunbyholm.

Mellan Tunbyholms slott och Tunby by finnes ruiner efter en gammal byggnad, vilken redan på 1730-talet voro dolda av en gräsbevuxen kulle. Då berättades det, att Erik Rosencrantz, innan gården byggdes, ämnade uppföra en kyrka där och till den ändan uppfört dessa murar men att han sedan övergivit företaget, varefter stenarna av de nedbrutna murarna blivit förda till Smedstorps kyrka. Undersökningar, som verkställets på senare ~~ttid~~ är, ha dock visat, att där fördom varit ett kapell med murat gravkor, varuti flera likkistor påträffats.

/Jfr. Ljunggren: Skånska herresäten./

/Erik Rosencrantz var ägare till Tunbyholm i början av 1600-talet. År 1634

uppförde han norra delen av borgen samt den västra flygeln några år därefter./

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:16.
Landskap: Skåne Upptecknat av: hert. Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valley
Socken: Smedstorp Berättat av: Mälarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kapellet i Tunbyholm och ~~sin~~ gravkoret i Smedstorps kyrka.

När stenarna fördes från kapellet i Tunbyholm till Smedstorp, torde Bings gravkor
na uppförts. Ty vid den tiden uppfördes detta gravkor.

~~Andarsen~~

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134:17.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Engelstad Adress: Välby
Socken: Smedstorp Berättat av: Målaem. Jens Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17.

Meck till Smedstorp och lokatten.

Majoren och riddaren Nils Vilhelm Beck köpte år 1781 Smedstorps gods av lagmannen Joh. Pet. Monthan. Han styckade säteriet i flera mindre lotter, vilka på auktion försålles. En sägen går, att han fattat beslutet att sälja gården med anledning av den förskräckelse han erfor, då han en dag kom ned på logen och en av tröskemännen lade plejelen om halsen på honom, sägande sig vilja visa honom lokatten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 13134: 18.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Eurt Wallby
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Smedstorps Berättat av: Målar^{en} Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorps

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

Pysslingarna på Smedstorps slott.

Smedstorps slott har intet av de traditionella slottsspökena vita frun, den osalige munken l. dyl. Men enligt vittnesbörd av en för länge sedan avliden arbetare vid gården skulle han vid något tillfälle gå in i den stora matsalen i västra längan vid nattetid. Han blev då varse en hel skara små pysslingar, som dansade på salsgolvet, men vilka vid hans inträde hastigt försvunno i den öppna kakelugnen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134: 19.

Landskap: Skåne
Härad: Ingelstad
Socken: Lmedslopp
Uppteckningsår: 1946
Upptecknat av: Evert Wallin
Adress: Valby
Berättat av: Mälarm. Frans Lindborg
Född år: 1857 i Lmedslopp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Spöckerier på ~~kyrkgården~~ Petersborg.

Vid mitten av 1800-talet bodde mina föräldrar vid Petersborg. Det talades då om vid gården, att det spöktade där. Det skulle ha varit en piga, som dödat sitt nyfödda barn. Efter döden skulle pigan inte fått ro i sin grav utan gick igen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134: 20.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Wirt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Walleby
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarna: Trans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.

Den Bingska skatten i Tunbyholmssjön.

En saga vet berätta, att under det nordiska 7-årskriget 1563 - 1570 ägaren av Smedstorp, Anders Bing, låtit sänka ner flera järnkistor med dyrbarheter i Tunbyholmssjön, när han fruktade, att svenskarna även skulle komma ner till Skåne för att härja och brandskatta. Det sägs dock, att denna skatt inte fick ligga där länge, när den kort efter blev upptagen av dem, som medverkat vid sänkningen och att den ej mer kom i den Bingska familjens ägo.

/ Anders Bing var ägare till Smedstorp i ~~för~~ mitten av 1500-talet./

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134 : 21.

Landskap: Skåne
 Härad: Ingelstad
 Socken: Smedstorp
 Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Wikt Wallin
 Adress: Valby
 Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
 Född år: 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV21.

Patron Erhardt på Tunbyholm och lömnbränningen.

Under tiden 1843 - 1858 arrenderades Tunbyholm av dansken Johan Christian Erhart. Vid patron Erharts namn är förkibpad en historia, som långt efter hans död berättades i bygden. Distriktets länsman hette Beck och bodde i O. Herrestad. Han var god vän med Erhart eller "Är hatt", som han av folket kallades, och läns-
 mannen besökte ofta Tunbyholm. Länsmannen hade fått reda på att lömnbränning av
 brännvin förekom i norra delen av Smedstorps församling. ^{en} trots ivriga spaningar
 hade han inte lyckats finna lömnbrännrätet, ty vid företagna skallgångar
 hade han städse kammat noll. Vid ett besök hos sin vän Erhart kom han till gården
 just när en stor flock svin släpptes ut från stiorna. Länsmannen stod och beskådade
 svinen och fann det märkvärdigt, att alla svinen satte av i vildaste trav mot skogen.
^{en} då det ej var ollontid i skogen, undrade han, vad det kunde vara, som hade en så
 stark dragning på svinhjorden. Han beslöt därför att av ren nyfikenhet följa
 efter svinen. Vid framkomsten visade det sig, att nålet för svinens trängtan var

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. *M. 13134: 22.*

Landskap: *Skåne*
Härad: *Ingelstad*
Socken: *Smedstorp*
Uppteckningsår: *1940*

Upptecknat av: *Gert Wallin*
Adress: *Välby*
Berättat av: *Mälarm. Frans Lindberg*
Född år *1857* i *Smedstorp*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22.

Ö verfyllda trähoar med drank. Och där hittade han äntligen det sökta bränneriet.
De 2 personer, som skötte brämningen, blevo antecknade. De voro arbetare vid gården.
De instämdes till tinget i Hamnehög, där de förklarade, att de voro patron Erhardts
tjänare och ägt det var hans bränneri, som de skötte på hans order. Patron Erhardt
blev då också instämmd, och då han öppet erkände lagbrottet, blev han ådömd
rätt dryga böter, medan tjänarna sluppo lindrigt undan. Men andel av böterna,
som patron Erhardt ådömts, och som tillföll länsmannen, söpo de goda vännerna
Erhardt och Back upp vid en glad hippa på Tunbyholm.

ACC. N:R. M. 13134:23.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewert Wallin
 Härad: Ingelstad Adress: Valley
 Socken: Imedstorp Berättat av: Målam Frans Lindberg
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Imedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

Sägen om stensättningen på Gårdlösa n.r 2. Fornminnen vid och vid kyrkan.
 På Gårdlösa n.r 2 ligger ännu 5 domarringar på en sandig högplatå. Marken omkring är numera odlad. De 2 ringarna äro delvis skynda av buskar och småträd, men de 3 av dem ligger öppet. De 2 ligger cirka 300 m. öster om de 3 på kyllen. Av dessa 2 synes den ena av dem ej vara fulltalig, enär cirkeln endast är halv. Dessa stenar ligger också djupare i marken och äro delvis överväxta med ljung. På det öppna fältet emellan dessa ringar har fordom stått ett antal, tro- ligen 12, stenar spridda över en rätt stor terräng. Dessa stenar hade en högre resning ovan marken. Det har dock i minneminne funnits endast 11. De äro nu reducerade till 3.

En sägen förtäljer, att vid ett husbygge i byn stenar hämtades av dessa till byn och avlastades vid bygget på kvällen. Morgonen därefter voro de för- svunna från platsen, där de avlastades ~~och vid närmare undersökning på platsen~~

där de tagits upp, befunnos de stående på sin plats utan att det syntes

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:24.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Erik Wallin
Härad: Ingelstad Adress: St Vallby
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarin Frans Lundberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

några spår av att de rubbats från sina platser. Följden härav blev, att stenarna betraktades som tabu, dvs. man vågade inte röra dem. Men trots detta ha dock under senare tid 8 av dem blivit borttagna utan att de återvänt till sina platser.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:25
Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Imedstorp Berättat av: Mårum Frans Lundberg 25
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Imedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Alnabjer och skattsökandet. Vidskypet och folkminnervård.

Förefintligheten av domarringarna på Gårdlösa bys ~~området~~ område talar för att platsen och byn varit doms- och rättsplats för den omgivande orten och således en betydande plats. En forntida gravplats finnes även å n.r 10 och 11-s ägor, på den ås, som ännu heter Alnabjer, dvs. Alnes berg. Det tros allmänt, att en kämpe eller hövding har där fått sitt sista vilorum. Hans namn skulle ha varit Alne. Backen är emellertid en naturlig åsbildning och ingen ättechög i vanlig mening.

En legend vet berätta, att en gång några drängar i byn företogo sig att där, mellan de 4 stenarna, som troddes vara platsen där Alne blivit begravnen, en mån-ljus natt gräva för att möjligen finna någon skatt, som blivit jordad tillsammans med den döde. De hade hört eller läst, att så var sed i forntiden. Grävandet skulle ske tiggande, ingen fick yttra ett ord eller giva ifrån sig något ljud. Sedan grävandet fortgått enstund, blevo de störda av syner, men fortsatte dock grävandet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134:26.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Wallin
 Härad: Ingelstad Adress: Valby
 Socken: Smedslopp Berättat av: Mälarm. Frans Lindberg
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedslopp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

ytterligare en stund. Då visade sig till sist en ovanligt stor svart höna.
 Då försvann modet hos de karska drängarna, och hals över huvudet flydde de,
 ty de visste, att synen av en svart höna var farlig för liv och hälsa. Ty de
 gamle hade berättat, att den svarta hönan var den farligaste av alla spök-
 syner. Sålunda avlöpte deras skattsökeri rätt snöpligt. Historien om de
 djarva drängarnas försök anses visserligen numera höra till sagans område, men
 en grop mellan stenarna syns faktiskt ännu den dag, som i dag är, när då gropen
 har kommit till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134:27
Landskap: Skåne Upptecknat av: Lurt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Imedstorp Berättat av: Måbom Teans Lindberg 27
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Imedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gyas kulle och sagan därom.

Örka 30 m. söder om den nämnda stensättningen slutar åsen i en brant sluttning mot söder., och nedanför denna ligger en mindre kulle, som av orfsbefolkningen kallas Gyas kulle .Sagan vet förtälja, att Alnes hustru Gya där blivit begraven. Väster om denna kulle var det s.k. Gyakärret ,som nu är utdiket.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134: 28.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Smedslopp Berättat av: Målaren. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedslopp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pängabloss och nedgrävda skatter.

När pengar voro nedgrävda i jorden, troddes bloss slå upp på den platsen.

Om skatten utgjordes av kopparsmynt och dessa inte voro för djupt nedgrävda, bildades ärg och gas, som antändes, och blev "pängabloss."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134: 29.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Ewert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby
Socken: Löneds by Berättat av: Målarin. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Löneds by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

Lukas harvar.

Vissa morgnar i augusti är marken övertäckt och överdragen med spindelväv.

Det kallas, att "Lukas harvar."

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 13134:30.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Isert Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Valby
Socken: Imedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1854 i Imedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

Noe jagade Skausnuan på Listarumsåsen till Borva backe.

Noe jagade Skausnuan på Listarumsåsen från Stenshuvud till Borva backar.

Nå vid ett tillfälle, när Noe kom ridande, mötte han en man och frågade denne, om han sett ett par hundar. Ja, det har jag, sade denne. Hur såg de ut? Jo, den ene var brogig och den andre var blacked. Då sa Noe: Vecken va före, brog eller black? Det var brog, sa mannen. Jassa, sa Noe, va brog före black, så ska hom / = Skausnuan / inte nå Borva backar i natt. Sen fortsatte Noe jakten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13134:31.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallin
 Härad: Tingelstad Adress: Fälby
 Socken: Smelöby Berättat av: Målarer, Frans Lindberg 31.
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1887 i Smelöby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVKyrkogrimen i Ö.Nöbbelöv. Äventyr .

Kyrkogrimen i Ö.Nöbbelöv var en kalv. När kyrkan där restaurerades 1898, var jag med och arbetade där. Det var i november månad, och vi arbetade vid ljus, medan spelmannen Märten Månsson berättade spökhistorier. Han sade, att när gamla kyrkan byggdes, innurades en kalv levande i kyrkans mur. Dess ande skulle bevaka kyrkan. Och den gick igen där och utanför kyrkan.

En kväll hade vi hållit på att arbeta tills vid 9-tiden, då vi gick hem och la oss. Det var fruset, så det hördes, när någon gick på vägen. Vid 11-tiden hörde vi jag ett par komma springande i rasande fart. Jag undrade, vad som var fatt. På morgonen fick jag veta det. Snickarna hade blivit skrämda. De höll på att sätta upp nya bänkar. Då hörde de ett bumpande, bum, bum, bum, uppe vid altaret. De blev rädda, och pojkarna sprang. Det var den jag hört på natten. Om morgonen visade det sig, att det var råttor. Det låg ljusbitar vid altaret, och råttorna hade hoppat från altarbordet ner på golvet. Det var en massa med råttor där.

Skriv endast på denna sida!